

SAVONIA

ammattikorkeakoulu

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

KUOHU

Korumallisto luonnon materiaaleja valaen

TEKIJÄ/T Heini Putkuri

Koulutusala Kulttuuriala	
Tutkinto-ohjelma Muotoilun tutkinto-ohjelma	
Työn tekijä(t) Heini Putkuri	
Työn nimi KUOHU Korumallisto, luonnon materiaaleja valaen	
Päiväys 28.01.2023	Sivumäärä/Liitteet 38
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t)	

Tässä opinnäytetyössä tutkittiin luonnosta kerättyjen kasvien valamista hopean alipainevalutekniikalla. Työssä myös pohdittiin epäonnistuneita valuja, mitä niissä olisi voinut tehdä toisin. Työ antaa lisätietoa miten eri kasvit käyttäytyvät alipainevalun eri vaiheissa ja voiko ennen valua tehdä jotain, että se onnistuisi paremmin. Tutkimus perustuu havaintoihin ja kokeiluihin. Hopean alipainevalussa syntyneet kappaleet on jatkojalostettu koruiksi ja valittu kappaleista sopivimmat korumallistoksi. Teoriaosuudessa on painotettu hopean alipainavaluprosessiin ja käyty läpi osia malliston suunnittelusta.

Tällä tutkimuksella on pyritty saamaan mahdollisimman tarkkaa tietoa mitkä kasvit kestävät valuprosessin ja mitkä eivät. Tutkimuksessa käytettiin puiden oksia, puolukan varpuja, ohraa, koivun tuohta ja tervalepän käpyjä. Testauksessa oli käytetty erilaisia lakka- ja vahakokeiluja suojaamaan kasvin pintaa.

Työssä suunniteltiin Kuohu-korumallisto. Malliston suunnitteluun käytettiin seuraavia menetelmiä: moodboard, asiakasprofiili, empatiakartta, vertailuanalyysi ja malliston tarina.

Avainsanat

Hopean valutekniikka, alipainevalu, luonnosta koruksi, korumallisto, korusarja, kuohu, koivu, kaarna, ohra, kasvien valaminen, korumallisto, mallistonmuotoilu

Field of Study Culture	
Degree Programme Degree Programme in Design	
Author(s) Heini Putkuri	
Title of Thesis Kuohu- Jewelry collection, using natural materials in silver vacuum casting	
Date 28.01.2023	Pages/Appendices 38
Client Organisation /Partners	
<p>In this thesis, the casting of plants collected from nature was investigated using silver vacuum casting technology. The work also reflects on unsuccessful castings, what could have been done differently. The work provides additional information on how different plants behave in the different stages of vacuum casting and whether something can be done before casting to make it more successful. Research is based on observations and experiments. The pieces created by low-pressure silver casting have been further refined into jewelry and the most suitable pieces have been selected as a jewelry collection. In the theory section, emphasis is placed on the silver vacuum casting process and parts of the design of the collection have been reviewed. The aim of this study was to obtain as accurate information as possible about which plants can withstand the casting process and which cannot. The research used tree branches, lingonberry sparrows, barley, birch bark and tar elm cones. Various varnish and wax experiments have been used in the testing to protect the surface of the plant. The work involved designing the Kuohu jewelry collection. The following methods were used to design the collection: mood board, customer profile, empathy map, comparative analysis and story of the collection.</p>	
Keywords Silver casting technique, low pressure casting, from nature to jewelry, jewelry collection, jewelry set, foam, birch, bark, barley, casting plants, collection design	

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	5
2	KORUMALLISTON KONSEPTIN SUUNNITTELU.....	7
2.1	Trendin ennustaminen	7
2.2	Asiakasprofiili.....	9
2.3	Malliston suunnitteluvaiheet.....	10
2.3.1	Ilmatar.....	10
2.3.2	Rauni.....	11
2.3.3	Hongatar.....	12
3	LUONNON JA KASVIEN KÄYTTÄMINEN INSPIRAATIONA KORUIHIN.....	14
3.1	Kalevalakoru.....	14
3.2	Suunnittelun uudet tuulet	15
4	KASVIEN VALUKOKEILUT	17
4.1	Lakkauskokeilut	18
4.2	Kipsi.....	20
4.3	Valaminen	22
4.4	Jälkityöstö	25
4.5	Muotti	26
5	KUOHU-KORUMALLISTO	28
6	POHDINTA.....	34
	LÄHTEET	36

1 JOHDANTO

Aloitin keväällä 2022 miettimään opinnäytetyön aihetta ja mikä minua kiinnostaisi. Ihastelin talvella lenkkipolulla löytämiäni tervalepän käpyjä ja pohdin, mitä niille tapahtuisi, jos laittaisin ne valupuu- hun. Keskustelin asiasta myös pajalla opettajien kanssa ja he kehottivat minua kokeilemaan. Näen visuaalisesti asioita ja pystyin jo ennen valua näkemään, minkälaisia koruja kävyistä voisi tehdä. Käpyjen valaminen onnistui erittäin hyvin ja onnistumisen kokemuksesta jatkoin materiaalien testailua koivun ja lehtikuusen oksilla. Koin valujen jälkeen, että minulla on käsissäni jotain kaunista ja ainutlaatuista. Lähdin tekemään koivun oksista kaulakorua ja rakastuin omaan ideaani. Keväällä 2022 Lumoava-koru järjesti korualan opiskelijoille suunnittelukilpailun. Ajatuksissani olin heti kilpailuun osallistumassa, mutta pelko omasta ideastani ja epäonnistumisesta koitui koivun oksa -korun epäonneksi. Huomasin kuitenkin kevään kuluessa, että en saa omia ajatuksia pois valukokeiluista ja lenkillä käydessäni sain aina uusia ideoita.

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on tutkia luonnosta kerättyjen kasvien valamista ja tehdä valussa olleiden kappaleiden jatkojalostamista korumallistoksi. Tässä työssä käytän induktiivista logiikkaa. Induktiivinen ajattelu on loogista yleistämistä, missä ei välttämättä totuudella tai tietopohjalla ole suurta merkitystä. "Yksittäisistä havainnoista yleiseen johtopäätökseen" (FiloJori 2020). Muotoilen tässä työssä tutkimusongelman siten, että mitä tapahtuu luonnonmateriaaleille alipainevalussa ja miten valu onnistuu. Pohdin myös epäonnistuneita valuja, mitä olisin voinut tehdä toisin. Työ antaa lisätietoa siihen, miten eri kasvit käyttäytyvät alipainevalun eri vaiheissa ja kokeilen voiko ennen valua tehdä jotain, että valu onnistuisi paremmin.

Käytän induktiivista ajattelututkimusmenetelmää, koska tietoperustaa on vähäisesti aiheesta. Olen kuitenkin käyttänyt kirjoja ja oppimateriaalia kertoessani valuprosessista sekä silikonimuotin valmistuksesta. Työn edetessä olen myös kertonut paljon havainnoistani prosessia tehdessäni.

Varsinaisesti aiheesta ei ole tehty opinnäytetyötä. Aiheita, jotka sivuttavat omaani on tehty, esimerkiksi lehtien käytöstä koruna ja omenapuun oksien valamista koruksi, näin ollen työn merkitys tietopohjana voi olla suuri.

Oman tulevaisuuteni kannalta opinnäytetyö on minulle mahdollisuus tuottaa ensimmäinen oma korusarja. Tätä korusarjaa voin tuottaa ja myydä yksittäisenä koruna tai sarjana. Suunnittelutyö sekä materiaalien kokeileminen antaa harjoitetta ja varmuutta tulevaisuuden varalle.

Opinnäytetyöni koostuu kolmesta eri osasta: valukokeiluista, korusarjan suunnittelusta ja yleisesti luonnon sekä kasvien käytöstä inspiraationa, lopuksi esittelen valmiin korusarjan. Työni tavoitteena minulla on oppia tekemään valuprosessi yksin, jatkojalostamaan valussa tullutta kappaletta mahdollisimman monipuolisesti ja tekemään tuotetta piensarjana eli valmistamaan silikonimuotti kappaaleesta. Työni kulkua olen kuvannut kuvassa 1 (sivu 6).

KUVA 1. Taulukko opinnäytetyön kulusta ja tavoitteista.

2 KORUMALLISTON KONSEPTIN SUUNNITTELU

Tässä kappaleessa kerron mallistoni kehityksestä ja muutoksista. Kerron myös yleisesti pala palalta mitä asioita olen ottanut huomioon luodessani mallistoa sekä avaan erilaisia käsitteitä mitä liittyy mallistoni suunnitteluun. Teoria pohjautuu malliston muotoilu -kurssilla käytyyn teoriämateriaaliin (Fashion Thinking by Fiona Dieffenbacher (2013): (Sovellus Pakarinen 2021).

Oma suunnitteluprosessini eroaa huomattavasti malliston suunnitteluprosessista. Voisin sanoa, että tässä työssä "design guidelines" menee päinvastaisesti verrattuna malliston suunnittelu -kurssilla opitusta. Suunnitteluprosessi pohjautuu vahvaan intuitioon ja visuaaliseen hahmottamiseen. Korujen valmistaminen ja suunnittelu tapahtuu filminomaisesti ajatuksissani ja lähdän sitä purkamaan kokeilujen kautta. Käytän hyvin vähän piirtämistä tai hahmottelua työskentelyssäni. Sillä olen valanut ensin itselleni kappaleita, josta lähdän viemään niitä eteenpäin.

Suunnitteluprosessi pohjautuu vahvaan intuitioon ja visuaaliseen hahmottamiseen. Korujen valmistaminen ja suunnittelu tapahtuu filminomaisesti ajatuksissani ja lähdän sitä purkamaan kokeilujen kautta. Käytän hyvin vähän piirtämistä tai hahmottelua työskentelyssäni.

Tätä mallistoa suunniteltaessa olen käyttänyt malliston muotoilu -kurssilla opittuja menetelmiä kuten: asiakasprofiilia, vertailuanalyysia, empatiakarttaa, moodboardia ja malliston tarinaa. Käytän näitä menetelmiä hahmottamaan tulevan asiakkaan ja asiakaskunnan. Tarinankerronnan avulla on helpompi hahmottaa, kenelle ja mitä olen suunnittelemassa. Ilman asiakasta ja malliston suunnittelua tekisin vain pelkästään korun, ilman mitään syvempää merkitystä. Asiakasprofiilia miettiessäni käytin myös omia arvojani sekä minkälaista brändiä haluaisin kehittää tulevaisuudessa. Malliston tarina on tärkeä avain suunnittelulle. Suunnittelun jälkeen tarinaa voi käyttää esimerkiksi visuaaliseen markkinointiin. Alku inspiraatiota olen saanut moodboardin käytöstä sekä vertailuanalyysia tehdesäni.

Trenditutkimuksen avulla sain käsitteen mitkä trendit nousisivat pinnalle lähiaikoina ja tulevaisuudessa. Tämä helpotti minua suunnittelemaan jotain sellaista mikä olisi ajan hermoilla, mutta myös ajaton. Mallistoa suunniteltaessa olen ottanut huomioon myös käytännön asioita, kuten korun käytännöllisyyden sekä ajattomuuden. Olen halunnut luoda jotain kestäväää. Olen myös huomionnut kiertotalouden, mikä on omille arvoilleni tärkeää. Kiertotalous näkyy tässä työssä esimerkiksi materiaalin kierrättämisellä. Tulevaisuudessa korussa käytetyn hopean voi myös kierrättää.

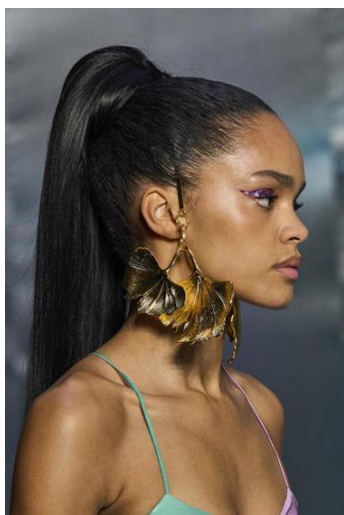
2.1 Trendin ennustaminen

Tutkin WGSN-sivuilta tulevaa muotia, jotta pystyn hahmottamaan minkälaisia koruja, olisi tulossa muotiin avuksi minua malliston suunnittelussa. Selkeä havainto oli massiivisten statement-korujen tulo takaisin muotiin ja isot massiiviset korvakorut sekä kaulakorut. Koruihin ja asusteisiin on tullut kestäväen kehityksen kaari, mikä tarkoittaa kierrätysmateriaalien käyttöä ja mielestäni korujen ja

asusteiden personalisointi antaa pitkäikäisyyttä. Hopean ja kullan kierrättäminen ei ole uusi tuulahdus, mutta kierrätyksestä kertominen auttaa kuluttajia ymmärtämään, että omia vanhoja koruja voi kierrättää ja tehdä niistä uusia koruja. WGSN-sivuilla kerrotaan esimerkiksi syksyn 2024 muodista, joka juhlii luovaa vapautta ja ilmaisua (WGSN 2022.). Kierrättäminen nousee uudelle tasolle jätteenkäsittelyä varten. Uusi valtakausi parempien perusasioiden uudelleen keksimiseen, esimerkiksi värien ja materiaalin rakenteiden suhteen. Ennustetaan kuluttajien tee se itse -ideoiden maksimaalista kekseliäisyyttä vaatetuksen ja asustuksen suhteen. Näin ollen on hyvä miettiä, miten vastata tähän haasteeseen. Miten kuluttaja voisi muokata omakseen korumallistoa ja tehdä koruista omaan persoonallisuuteen sopivaksi. Tulevaisuuden muodin kannalta korujen tulisi olla ajattomia, helposti yhdistettäviä ja kierrätettäviä.

Avainsanat, joilla kuvailisin tulevaa muotia ovat:

isot veistosmaiset korut, kivien käyttö, näyttävyys, materiaalivalinnat, muokattavuus, uniikki, helmet ja paksu rannerengas.

KUVA 2. Esimerkki Stament-korvakoruista (WGSN 2022).

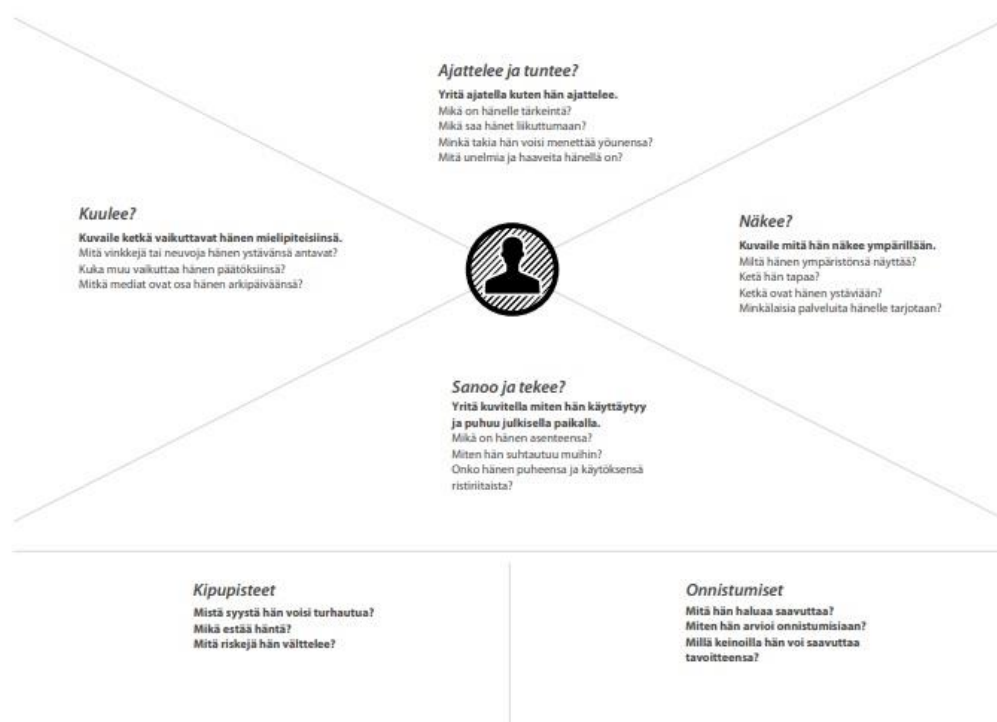
KUVA 3. Esimerkki korukivistä (WGSN 2022).

2.2 Asiakasprofiili

”Asiakasprofiili antaa kasvot kohderyhmälle, jolloin asiakkaisiin on helpompi samaistua, samalla asiakasymmärrys paranee” (Kanava.to 2022). Tämä on mielestäni hyvä tiivistys. Mikä on asiakasprofiili ja mikä on sen tarkoitus? Korumallistoa suunnitellessa otin huomioon, minkälainen asiakaskunta olisi korujani ja mihin kategoriaan sijoittaisin koruni. Asiakasprofiilia suunniteltaessa on hyvä tarkastella profiilia monesta eri näkökulmasta, sillä hyvin tehty profilointi on hyödyllinen työkalu arkikäytössä sekä tulevaisuudessa, kun brändiä on tarve kehittää. 3–5 asiakasprofiilia on todettu, kannattavaksi määräksi profiileja, kun konseptia suunnitellaan. Isompi määrä profiileja voi sekoittaa, sekä niiden eroavaisuuksien hahmottaminen tuo suunnittelussa tai kehitystyössä lisäarvoa (Passiripatti 2021).

Lähdin miettimäänkin suunnitteluvaiheessa ensin mallistolle kolmea asiakasprofiilia, mutta tulin siihen lopputulokseen, että yksi on tässä tapauksessa riittävä. Tässä työssä kuitenkin on tarkoitus tehdä mallisto valmiiseen konseptiin, jossa asiakaskunta on valmiina.

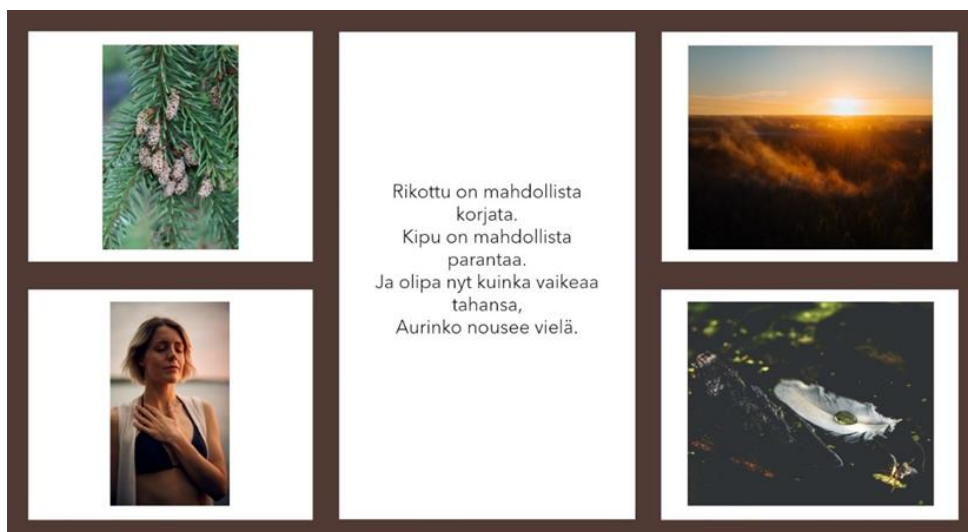
Profiilin suunnittelun jälkeen lähdin pohtimaan asiakasprofiilille empatiakarttaa. Empatiakartalla tarkastellaan asioita asiakkaan näkökulmasta (Passiripatti 2021). Empatiakartalla saadaan aikaan asiakasprofiilissa suunnitellulle profiilille sielu ja persoona.

KUVA 4. Empatiakartta. (Passiripatti 2021).

2.3 Malliston suunnitteluvaiheet

Esittelen tässä kohdassa ensimmäistä mallistosuunnitelmaa ja sen asiakasprofiileja. Lähdin miettimään mallistoa ensin pelkästään naisille, ja minulla oli inspiraationa kolme jumalataria. Jumalattaret edustivat kolmea erilaista ja eri elämänvaiheessa olevaa naista. Näin mallisto tarjoaisi mahdollisimman monelle jotakin ostettavaa ja eri koruja voisi yhdistellä toisiinsa. Alkuperäinen malliston tarina, kertoi kolmen eri ikäryhmän kipuilusta ja kasvamisesta. ” Rikottu on mahdollista korjata. Kipu on mahdollista parantaa. Ja olipa nyt kuinka vaikeaa tahansa, aurinko nousee vielä”.

KUVA 5. Malliston aikaisempi tarina.

2.3.1 Ilmatar

Ilmatar edusti nuorta naista, joka on aikuiselämänsä alussa. Jumalattarena Ilmatar edustaa luovuutta, luomisvoimaa ja kärsivällisyyttä. Kalevalassa Ilmatar on kaiken alun jumalatar. Hän vahingossa synnyttää koko maailman, sillä aikojen alussa kerrotaan olevan vain pelkästään ilmaa ja vettä. Tuuli ja meri saivat Ilmattaren raskaaksi. Ilmatar oli iloinen tästä, hän kuitenkin odotti yhdeksän vuotta. Pitkään odottaen Ilmatar nousi vedestä surun murtamana ja silloin sotka lensi hänen rinnoilleen ja muni siihen yhden rautaisen ja kuusi kultaista munaa. Ilmatar liikkui itseänsä ja munat putoivat veteen ja rikkoutuivat. Näin syntyi taivaat, aurinko, tähdet, pilvet ja maa. Tämän kaiken jälkeen Ilmatar oli silti raskaana. Raskaus oli erittäin pitkä ja vaikea, mutta loppujen lopuksi hän synnytti pojan, joka sai nimeksensä Väinämöinen. Ilmattaren tarina opettaa nykynaiselle, miten luominen voi olla joskus pitkä ja raskas taakka. Viesti onkin, ettei kannata luovuttaa, vaikka tuntuisi pahalle. Odotus palkitaan aina, niin taruissa, kuten oikeassa elämässämmekin (Leino & Leiwo 2021, 97.) Ilmatar toi mallistolle leikkisyyttä ja tartuntapintaa nuorimpiin ostajiin. Ilmatar olisi ollut myös kaikista näistä eniten taiteellisin sekä luonnonlapsi. Ilmattaren korut olisivat kuuluneet Basic-kategoriaan.

KUVA 6. Ilmattaren empatiakartta.

2.3.2 Rauni

Toinen jumalatar oli Rauni. Jumalattarena Rauni edustaa hedelmällisyyttä, ukkosvoimaa ja oman voiman haltuun ottamista. Rauni on mytologiassamme mystinen ja ohimennen mainittu hahmo Ukon vaimona. Rauni mytologian hahmona edustaa rakeita, sadetta, kauneutta, voimaa, ukkosta ja myrskyn väkeä. Hänellä on myös pehmeämpi puoli, sillä hän on lempeä ja kypsä hedelmällisyyden antaja. Yhteenvedon Rauni on voimansa tunteva eikä pelkää näyttää hänen omia tunteitaan niin hyvässä kuin pahassa. Nykyästä Rauni kehottaa tarkastelemaan oman feminiinisen ja maskuliinisen energian tasapainoa. Kun nämä kaksi energiaa tasapainossa on olo itsevarmempi. Raunin voima opettaa meille myös rohkeutta puhua vapautuneesti ja sanoa asiat suoraan (Eeva Maria Leino & Tytti Leino. 2021, 147–148).

Raunin asiakasprofiili edusti aikuista naista, joka tietää mitä haluaa ja uskaltaa näyttää sen. Tämän sarjan korut olisi ollut isoja, näyttävämpiä, juhlavampia sekä hintakategorian yläpäässä. Näin oman elämänsä Rauni olisi saanut koruista voimaa ja itsevarmuutta kantaessaan niitä. Tähän sarjaan olen ajatellut myös yhdistää korukivinä spektroliitin ja kvartsin. Spektroliittiä kutsutaan velhon kiveksi ja kerrotaan sen auttavan elämänmuutoksissa. Spektroliitti hehkuu sinisenä ja sateenkaaren väreissä. Näin ollen se muistuttaa taivaanvoimista. Kvartsia kutsutaan Ukon kiveksi, sitä löytyy monissa eri sävyissä. Esimerkiksi vaaleana tai savun värisenä. Näitä molempia kiviä yhdistää myös suomen luonto, sillä niitä esiintyy Suomessa. (Leino & Leino. 2021, 153).

KUVA 7. Raunin empatiakartta.

2.3.3 Hongatar

Kolmas asiakasprofiili perustui jumalatar Hongattareen. Tämä jumalatar edustaa kestävyttä, oman tilan tarvetta ja maadoittaneisuutta. Hongatar on Metsän Tapion tytär mytologiassamme. Hongatar on kykeneväinen muuntautumaan karhuksi, sillä hänen suonissaan virtaa karhun voima. Häntä kuvataankin äreäksi naiseksi, joka käyskentelee metsässä, hän on voimakas, vahva, kaunis ja kunnioitettava hahmo. Hongatarta ei suositella suuttuttamaan eikä turhaan vaivaamaan pyynnöillä. Hänen äänensä jylisee kallioisten korpien katveessa, mutta silti äänessä voi toisinaan kuulla lempeyttä. Hongatar onkin ylpeä äiti ja varjelee lapsiaan. Hongattaresta nykynainen voi oppia ottamaan omaa aikaa itselleen. Monet kantavat turhaan suurta taakkaa ja vastuuta harteillaan, eivätkä muista levätä tarpeeksi. Tämä johtaa liialliseen stressaamiseen ja ärtyneisyyteen. Tämä jumalatar muistuttaakin levon tärkeydestä ja erakoitumisen voimasta. Erakoitumisen voima tarkoittaa, ettei aina tarvitse olla sosiaalinen, ei tarvitse vastata puhelimeen tai olla tavoitettavissa. Yksinolo voi olla luonnossa liikkumista ja luonnosta nauttimista. (Eeva Maria Leino & Tytti Leiwo. 2021, 197–200)

Ikäryhmässä Hongatar olisi ollut kahden edellisen välissä, eli iältänsä yli kolmekymppinen. Tämä henkilöahmo olisi eronnut muista, siten että hän edustaisi vähemmistöryhmiä. Korut olisivat olleet mahdollisimman neutraaleja, helposti yhdisteltävissä ja sukupuolineutraaleja.

KUVA 8. Hongattaren empatiakartta.

3 LUONNON JA KASVIEN KÄYTTÄMINEN INSPIRAATIONA KORUIHIN

Luonto on mielestäni iso osa suomalaista sielunmaisemaa ja luontoon mennään rentoutumaan ja niin sanotusti ”maadoittumaan”. Luonto vaikuttaa myönteisesti hyvinvointiin ja terveyteemme tutkitusti ainakin kolmella eri tavalla. Fyysinen aktiivisuus kasvaa luonnossa, luonto auttaa elvyttämään ja palauttamaan stressiä sekä luonnossa liikkuminen edistää sosiaalista hyvinvointia (Luontoon.fi. 2021). Metsähallituksen kävijätutkimuskyselyssä (2013–2017) suomalaisten suurimmat syyt lähteä luontoon olivat luonnon kokeminen, maisemat, rentoutuminen ja psyykinen hyvinvointi. Tähän voin itse myös samaistua. Lähden lähimetsään useasti kokemaan sen aikaista vuoden aikaa, haistelemaan kevättä tai syksyä tai sateen jälkeistä märkää metsää. Useasti myös tyhjentämään omia ajatuksia ja nauttimaan hiljaisuudesta.

Olen törmännyt monien korusarjojen suunnittelijoiden käyttävän termiä ”inspiroidun luonnosta”. Luontoäiti tarjoaakin meille suunnittelijoille hyvät puitteet. Luonto on valtava inspiraation lähde ja monet luovat tekijät useasti hakevatkin inspiraatiota luonnosta. Esimerkiksi runoilija voi istua puiston penkillä, maalarit voivat maalata taivaanrantoja ja vaikuttaa luonnosta ja sen rauhallisuudesta (Mustikkago, 2023). Vaikka aihealue on hyvin käytetty, löytyy kuitenkin aina jotain uutta näkökulmaa korujen suunnitteluun. Myös uudet teknologiat, kuten 3D-mallintaminen ja skannaaminen tuo uusia mahdollisuuksia käyttää luonnonmateriaaleja koruissa.

3.1 Kalevalakoru

Halusin tässä työssä tuoda myös esiin muutamia korunvalmistajia ja korujen suunnittelijoita, jotka ovat tunnettuja luonnon ja kasvien käytöstä inspiraation lähteenä. Kalevalakorulla on pitkä historia suomalaisten rakastamana korunvalmistajana. 1935 Elsa Heporauta sai ajatuksen kalevalaisen naisen patsaan pystyttämisestä, kansalliseepoksemme 100 – vuotisjuhlavuonna. Hän kokosi joukon edistyksellisiä naisia ja he perustivat yhdessä kalevalaisen naisen muistomerkkitoimikunnan. Toimikunta ei kuitenkaan saanut tarpeeksi rahaa kerättyä ensimmäiseen aatteeseensa. 1937 kuitenkin Elsa sai ajatuksen ja ehdotti toimikunnalle, että he alkaisivat teetättämään kalevalaisia koruja historiallisten mallien pohjalta (Ranin 2007, 7). Näin siis syntyi Kalevalakoru.

Kalevalakoru siis pohjautuu historiallisiin koruihin, mutta ajan saatossa he ovat monipuolistaneet tarjontaa suunnittelijoiden avulla. Seuraavaksi esittelen muutaman suunnittelijan, jotka ovat Kalevalakorulla saaneet inspiraationsa korumallistoihinsa luonnosta ja kasveista.

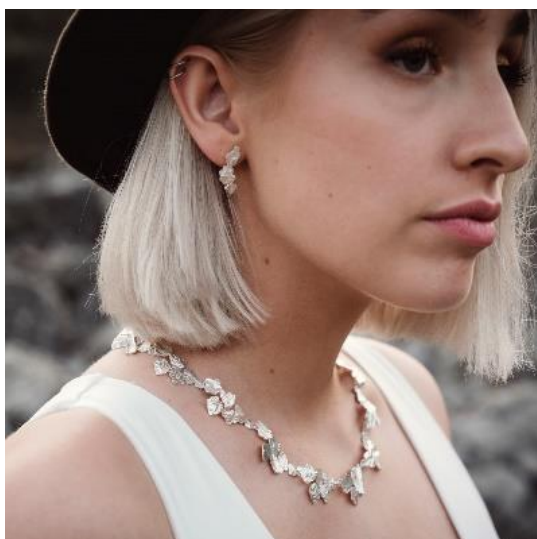
Tony Granholm on työskennellyt Kalevalakorussa vuodesta 1993 lähtien. Hänen perusarvojaan on ajattomuus ja kestävä estetiikka (Ranin 2007, 34). Vuonna 2007 hän suunnitteli Kalevalakorulle Kielo-nimisen korusarjan. Kielo on Granholmille henkilökohtainen, sillä hänellä on muisto isoäitinsä opetuksesta ”kielot ovat kauneimmillaan metsässä, ei maljakkoon poimittuna” (Ranin 2007, 34.)

Kielo onkin yksi suosituimmista Kalevalakorun mallistoista, joka on vielä tänäkin päivänä haluttu korusarja. Kielossa yhdistyy kauniisti luonnon oma muotoilu ja yksinkertaisuus.

Marja Suna on vuoden 1998 muotitaiteilija ja hän sai kutsun suunnitella Kalevalakorulle korumalliston. Suna sai mallistoon inspiraationsa luonnon moninaisuudesta ja suunnitteli yhden kaikista menestyneimmän Kalevalakoru-sarjan Lumikukka. Lumikukka syntyi siis lumen ja jään alta paljastuvista kukista, jotka luovat katsojalleen valoa ja kauneutta. Korusarja on kaunis, elegantti ja erikoisen siitä tekee korun pintakäsittely. Tämä käsittely antaa korulle näyttävyyttä ja elämyksen, että korua koristaisi kimmeltävä jääkide (Ranin 2007, 37.)

3.2 Suunnittelun uudet tuulet

Omaa suunnittelutyötä tehdessäni oli oleellista tutkia, keitä uusia korusuunnittelijoita tällä hetkellä on, jotka käyttävät vahvasti luontoteemaa. Tämä toimi myös minulle vertailuanalyysinä tähän opinäytetyöhön. Ensimmäinen suunnittelija, joka minulle tuli vastaan olikin ennestään tuttu Silja Kivioja. Siljan korubrändi kantaa Siljas Design nimeä. Hän on valmistunut Savonia-ammattikorkeakoulusta keväällä 2021 ja käyttää vahvasti luontoa inspiraationa koruihinsa. Siljan omien sanojensa mukaan ”luonto on aitoutta. Se ei kiertele, eikä säästä kyyneliltä, hyvässä tai pahassa. Siksi luonto on minulle yksi tärkeimmistä asioista. Se antaa aina kaikkensa. Jokainen koru ja sen tarina on pala minua ja muistoja. Nyt ne voivat olla myös osa sinua ja sinun tarinaasi. Siljas design – luontososi korussa” (Siljas design, 2022). Siljan korusarja Rokama on saanut inspiraationsa jyrkevistä kalliosta ja on ”vuoden koru“- finalistti 2023.

KUVA 9. Siljas Design Rokama-korusarja.

Toinen suunnittelija, jonka haluan tähän nostaa esiin, on Kukka Rantanen. Hänen korubrändinsä nimi on Lunartic ja saa myös vahvasti inspiraationsa luonnosta. Hänellä on esimerkiksi sormusmalli, jonka nimi on Kaarna. Sormuksen pintakuvio muistuttaa koivun tuohta. Tämä on hyvin samanlainen, kuin omassa mallistossani oleva sormus. Rantanen ei kerro sivuillaan, miten sormus on tehty, mutta mainitsee kuitenkin sormuksen kuvauksessa seuraavasti. "Sormus valmistetaan kokonaan käsityönä eli pintakuvio eroaa hieman mallikuvasta, eikä toista samanlaista tule vastaan" (Lunartic 2023).

KUVA 10. Lunartic, kaarnasormus.

4 KASVIEN VALUKOKEILUT

Aloitin keväällä 2022 testaamaan erilaisia materiaaleja valupuuhun ja innostuin kokeilemaan oksia ja tervalepän käpyjä. Tässä vaiheessa en käsitellyt materiaaleja millään tapaa ennen valua. Tästä mielenkiintoni heräsi, mitä kaikkea voin valaa ja kuinka onnistuneita luonnon tekemät yksityiskohdat olisivat. Keräsin myös oksia, jossa oli lehtien ja kukkien nappuja. Näihin tein ennen kipsiä alkuvalmisteluina lakkapinnan. Nuput onnistuivat yllättävän hyvin (kuva 12, s. 17). Tämän vuoksi aihe jäi kesän ajaksi mieleen pyörimään ja aloin keräämään luonnosta erilaisia kasveja kukkia, oksia, kaarna, käpyjä, kanervaa ja syksyn alettua myös vaahteransiemeniä. Keräsin myös kasveja eri paikkakunnilta, joilla kesän aikana vierailin. Olin hyvin kiinnostunut siitä miltä nämä kasvit näyttäisivät ja miten ne käyttäytyisivät valun jälkeen. Pohdin myös kerätessäni kasveja, miten ne säilyisivät syksyyn ja koulun alkuun, jotta pääsisin niitä valamaan. Lakankäyttö idean sain jo keväällä työharjoittelusta, sillä pohdimme harjoitteluohjaajani kanssa, miten nuput säilyisivät ja kestäisivät kipsimuottia tehdessä. Näin ollen tätä metodologia oli helppo lähteä kokeilemaan myös tässä työssä. Kokeilin erilaisia lakkoja, jotka olivat tarkoitettu puulle oksalakkaa ja venelakkaa. Halusin mahdollisimman neste-mäistä ja kirkasta lakkaa tähän käyttötarkoitukseen, joten otin kokeiluun myös kynsilakan. Parhaat tulokset sain venelakasta, koska olin kerännyt kasveja paljon ja halusin mahdollisimman helpon tavan käsitellä kasvit jatkoa varten. Lakkakokeilut olivat myös tarpeellisia, sillä osa kasveista oli ohuita ja tarvitsivat vahvistusta. Yksi ongelma kohdista oli testivaiheessa, kuinka paljon lakkaa voisi laittaa ennen kuin liika lakkaus aiheuttaisi sen, että kasvien orgaaninen pinta häviäisi.

KUVA 11. Alkukokeiluja, nappuja ja oksia.

4.1 Lakkauskokeilut

Kynsilakka: Kynsilakassa oli hyvä koostumus ja helppo sivellä kasvin pintaan. Se sopii hyvin pienten kasvien tarkkaan lakkaamiseen, mutta kallista isomman erän lakkaamiseen. Tämä tapa myös vei paljon aikaa ja oli hankala odottaa kuivumista.

Oksalakka (puulle): Kasveja oli helppo "dippailla" oksalakkaan. Tällä lakalla kokeilemani kasvit olivat pieniä ja heikkoja, joten annoin kasveille tukea kuumaliimaamalla kasvit kiinni hammastikkuun. Näin myös varmistin kasvien kiinnittämisen valupuuhun. Hammastikun ansiosta sain myös kasvit kuivumaan tukevasti pystyasentoon pahvista tekemääni alustaan.

Venelakka: En saanut mielestäni oksalakalla sellaista jälkeä, minkälaista olisin halunnut. Venelakka oli hieman isommassa purkissa ja helpotti huomattavasti kasvien "dippailua". Venelakka tuoksui voimakkaasti ja oli hieman epämiellyttävää käyttää. Rakensin tälle lakalle myös oman kuivumistelineen langasta sekä irtokarkkilaatikosta (kuva 13, s.18). Kasveihin kiinnitin teipillä rautalankaa, josta tein koukut kasvien päähän, helpottaakseni kasvien kuivumista. Roikkumalla narulla kasveista poistui myös ylimääräinen lakka. Koin tämän ratkaisun helpoksi ja jatkoin tämän käyttöä loppuissa kasveissa. Venelakka ei ole kirkasta ja kesti kuivua kauemmin.

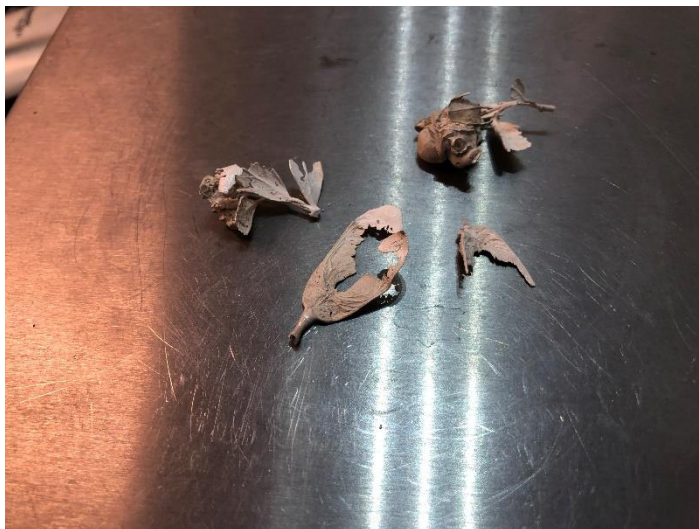

KUVA 12. Venelakan käyttö ja rakentamani kuivumisteline.

KUVA 13. Lakattuja kappaleita.

Lakkauskokeiluista tutkimuksen perusteella venelakka oli paras vaihtoehto. Venelakka kovetti tarpeeksi kanervan oksia ja ratamon kukkaa, jotta valujälki oli samanlainen kuin alkuperäinen malli (kuva 14, s.19). Vaahteran siemen ja puolukan lehdet eivät kestäneet valuprosessia lakasta huolimatta. Kappaleet olivat liian ohuita ja paloivat nopeammin pois kipsivaiheessa (kuva 15, s.20). Kokeilin myös suojata nestemäisellä vahalla puolukan lehtiä, mutta lopputulos ei ollut minulle mieleinen. Lehdessä ei enää näkynyt orgaaninen pinta ja lopputulos näytti samalta kuin olisin sen muovaillut vahasta. Ohran tähkää lakkaus suojasi hyvin, mutta uskoisin kirkkaan paksumman lakan olevan ohralle parempi lakka, kuin venelakka. Tämän väitteen perustan siihen, että valusta tulleesta hopeisesta ohrasta piti tehdä silikonimuotti, koska kappaleessa oli paljon reikiä. Silikonimuotti auttoi siihen, ettei seuraavissa kappaleissa ollut reikiä. Hopeista ohraa työstäessäni huomasin myös sen olevan aivan liian painava. Näin ollen päädyin puolittamaan ohran muodon silikonimuottia tehdessä. Tämä auttoi jonkun verran, mutta päädyin silti vielä kaivertamaan takaosaa kuperammalle. Tämä helpotti ohran käyttöä koruna ja helpottaisi käytettävyyttä.

KUVA 14. Epäonnistuneita valukappaleita.

4.2 Kipsi

Koulun alkaessa pääsin toteuttamaan opinnäytetyötäni kunnolla. Ennen kuin kasveista saa hopeiset, on tehtävä kipsimuotti. Tein kasveista omat valupuunsa (kuva 18, s.22). Kaikki tekemäni kipsimuotit eivät onnistuneet. Tein muotteja yhteensä viisi, joista kolme epäonnistui. Epäonnistumisen syyinä oli liian huono sekoitussuhde kipsiä tehdessä. Koulun alettua muistin kipsin suhteen veteen väärin ja valumuotti murtui, kun sen otti pois uunista ja asetti alipainekammioon. Tiesin muotin epäonnistuneen, koska paineet eivät nousseet kammiossa ja laite kävi ikävästi viheltämään. Näin tekivät kaksi ensimmäistä kipsimuottia. Kolmas epäonnistuminen kipsimuotin suhteen on hieman epäselvä. Tässä muotissa oli myös muiden tekemiä 3D-mallinnettuja vahakappaleita. Uskon että kasvieni sijainti valupuun yläosassa teki muotissa heikon ja muotin pohjaan ei jäänyt tarpeeksi tilaa. Näin ollen kipsimuotti hajosi pohjasta jo uunista pois nostettaessa. Sain kuitenkin onnistuneitakin kipsimuotteja. Virheistäni oppiessani aloin onnistumaan valupuun kasaamisessa nopeammin sekä opin asettelemaan enemmän kappaleita valupuihin. Valupuun kasaamista myös helpotti prosessin edetessä silikonimuoteilla tehdyt vahakappaleet. Kuvassa 19, s.22 on esitetty valuprosessi, kokonaisuudessaan kaavion kautta.

Kipsimuotti tehdään kipsijauhon ja veden massasta. Yhteen muottiin menee 2000 g kipsijauhoa (kuva 17, s.21). Kipsimuotin teko tehdään Cimo-nimisellä alipainevalukoneella. Käytin massan sekoitukseen isompaa vesisuhdetta, varmistaakseni yksityiskohtien onnistumisen. Kun massa on valmis, se kaadetaan valupuun päälle ja annetaan kovettua. Valmis muotti laitetaan uuniin ja annetaan olla siellä 16 tuntia.

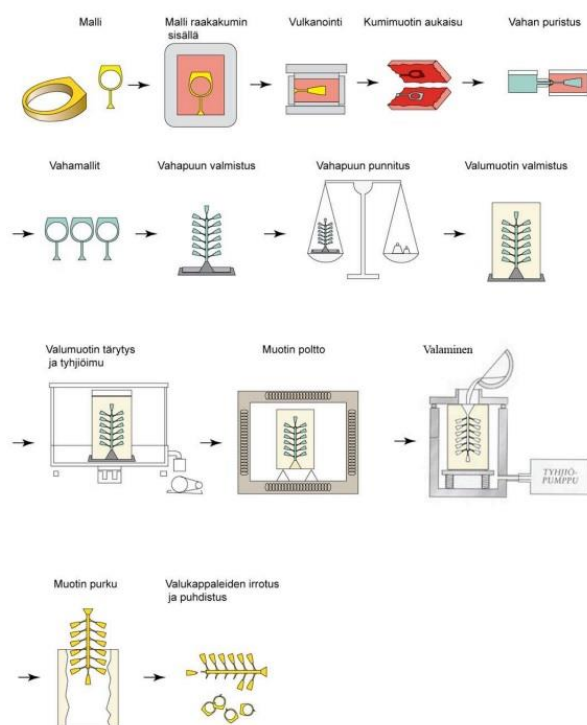
KUVA 15. Kipsin teko.

KUVA 16. Kipsin teko.

KUVA 17. Valupuut.

KUVA 18. Kuvaleike valuprosessi, raportista kumimuotin vulkanointi ja vahapuu (Savonia ammatti-
korkeakoulu, 2022).

4.3 Valaminen

Raportissa Muhonen, Heino ja Karjalainen (2017,5) tiivistää mitä valaminen tarkoittaa. ”Tuotteiden valmistaminen valamisen avulla tarkoittaa usein kuumentamalla sulatetun valmistusaineen kaatamista tai saattamista muulla tavoin muottiin. Sula aine täyttää muotin, jossa se jähmettyy viilentyessään muotin mukaiseen muotoon”. Hopean valamista voi tehdä monella eri tapaa ja sillä on pitkä historia. ”Vuosisadan alussa hopea sulatettiin upokkaassa, eli teekkelissä uunin pesässä tai ahjon

hiilitulessa. Pienet erät kultaa sulatettiin puuhiileen koverretussa syvennyksessä, joka peitettiin osittain toisella hiilellä.” (Pahlman ym. 2016, 28–29.) Nykyisin hopean sulattaminen on helpottunut ja nopeutunut teollistumisen myötä. Sulattamisessa käytetään nestekaasua ja upokasta. Tässä työssä hopea on sulatettu alipainekoneen upokkaassa nestemäiseksi (kuva 20, s.23). Upokas tarvitsee suo- jakaasun ja lämpenee automatisoidusti. Sula hopea lasketaan vipua painamalla kipsimuottiin, jonka jälkeen muotti saa hieman viilentyä ennen veteen laittamista. Viilentäminen on tärkeää, etteivät hauraat yksityiskohdat kärsi nopeasta veteen upottamisesta (kuva 21, s.23).

KUVA 19. Hopean valaminen (hopean sulatus).

KUVA 20. Hopean valaminen, muotin pois otto alipainekammioista.

Valaminen on ekologinen valmistustapa, joka perustuu hopean kierrätykseen. Raaka-aineena käytetäänkin paljon romua. Hopeakorun valmistuksessa kaikki yli jäävä materiaali, kuten hopeapöly on kierrätettävissä olevaa materiaalia. Kierrätys on helppoa ja säästää raaka-aineen kustannuksissa ja säästää energiaa (Valuatlas 2021). Valamisen suosioon liittyy tiettyjä ominaispiirteitä, esimerkiksi

valettavan kappaleen muoto asettaa vain vähäisesti rajoituksia. Tällä menetelmällä voidaan myös saavuttaa erinomaiset mitta- ja tarkkuusvaatimukset (Valuatlas 2021). Tämän takia valitsin tämän menetelmän kasvien valamiseen. Tuohen ja oksien pinta kopioitui lähes täydellisesti ja tervalepän kävyt näyttävät aivan samalle kuin alkuperäinen, luonnosta kerätty kappale. Tämä tekotapa on herättänyt myös paljon keskustelua ja ihmisten on vaikea käsittää, että koko kappale on hopeaa. Olen törmännyt kysymykseen, miten olet kävyn hopeoinut ja onko oikea käpy hopean ”sisällä”. Vastaukseksi usein kerron koko prosessin, kipsintekemisestä aina valmiiseen valukappaleeseen asti.

KUVA 21. Suoraan valusta tullut valupuu.

KUVA 22. Kappaleiden irrottaminen valupuusta.

4.4 Jälkityöstö

Valamisen jälkeen valupuu puhdistetaan kipsistä ja irrotetaan valukappaleet valupuusta (kuva 23, s.24). Tämän jälkeen alkaa tarkempi puhdistus. Puhdistuksen jälkeen kappaleet kuumennetaan liekillä niin kauan, kun kappale hehkuu. Tämän jälkeen kappale laitetaan happoon. Hapon jälkeen kappaleet puhdistetaan vedellä. Tämän jälkeen kappaleista irrotetaan valukanavat ja kappaleita voidaan työstämään haluamallansa tavalla. Itse aloin tässä vaiheessa tekemään tarvittavia viilauksia kappaleisiin, eli valussa tulleet pienet jäljet ja sahauksesta aiheutuneet jäljet hion pois. Valukanavista usein jää pieni nyppylä valukappaleeseen, tämän otan pois mikroporalla, jossa on timanttilaikkapää. Kun viilaukset on tehty alan laittamaan koruihin, korunostia kiinni juottamalla. Sitten onkin viimeistelyn vuoro ja koru on valmis. Jälkityöstö oli aluksi hankalaa eikä sujunut niin yksinkertaisesti, kuin olen sen kuvannut. Monessa kappaleessa oli erittäin paljon kipsiä ja sen poistaminen oli monivaiheinen prosessi sekä saattoi kestää useamman päivän, varsinkin jos kappaleita oli paljon putsattavana. Opin nopeuttamaan omaa kipsin puhdistus prosessia liottamalla kuumassa vedessä kipsisiä kappaleita ja putsamaan tarkasti kappaleet heti valun jälkeen. Käytin myös kappaleita ultraäänipesurissa useita minutteja ja tämä irrotti myös kipsiä. Jälkityöstöä helpotti myös kappaleen kopioiminen muotiksi. Alkuperäistä kappaletta, josta muotti tehdään voin muokata haluamallani tavalla. Esimerkiksi voidaan viimeistellä kappale hyvin, jotta jälkityöstö helpottuu seuraavissa kappaleissa.

KUVA 23. Jälkityöstön jälkeisiä kappaleita, koivun tuohi.

KUVA 24. Jälkityöstön jälkeisiä kappaleita, Vehnä.

4.5 Muotti

Päädyin tekemään myös valukappaleista silikonimuotteja. Huomasin kappaleita kerätessä ja valaessa, että tietyt kappaleet ovat uniikkeja ja ainoita kappaleita. Jotta pääsisin tekemään kunnollisia kokeiluita koruista, olisi niitä hyvä olla useampi kappale. "Vahamallimuotti tehdään pakkaamalla haluttu kappale pehmeään vahamassaan metallikehikon sisälle" (Muhonen, Heino ja Karjalainen 2017,5). Muottia en ollut koskaan aikaisemmin tehnyt ja se oli mielestäni hyvin mielenkiintoista sekä jännittävää. Aluksi kappale, josta muottia tehdään, on hyvä olla puhdas, suositeltavaa on jo ennen muottia tehdessä huomioida valukanavat. Valukanava kannattaa juottaa kappaleeseen kiinni. Kappale, josta muottia tehdään, on hyvä olla myös viimeistelty. Tämä helpottaa vahakappaletta sekä sen jatkojalostusta. Ensimmäistä kertaa muottia tehdessäni käytin valukanavana 2 mm paksua metallista tankoa. Silikonimassaa leikkasin muotin kokoiseksi kaksi kappaletta, ylä- ja alaosan. Tämän jälkeen alaosa laitetaan sopivan metallikehikon pohjalle ja siihen asetelin talkilla suditun kappaleen, valukanavan ja kohdistuspalat. Tässä vaiheessa on hyvä laittaa talkkia ja asettaa yläosa kehikkoon edellisen kerroksen päälle. Toinen kerros kumia tulee painella tiiviisti ja laitetaan päälle vielä talkkia sekä kansi. Koko paketti puristetaan, tiivisti yhteen tasaisten levyjen väliin metallikehyksessä. Kannen päälle laitetaan vielä paino, joka johdattaa lämmön metallikehyksen kautta kumiin. Tämän jälkeen koko edellä mainittu paketti voidaan laittaa vulkanointipuristimeen ja annetaan olla siellä 45 minuuttia. Aika riippuu muotin paksuudesta. Valmis muotti on kuumassa puristunut ja muovautunut. Muotti otetaan koneesta pois ja laitetaan veden alle viilenemään. Tämän jälkeen muottia aletaan hiukan kuorimaan ja leikkaamaan kappaleet irti toisistaan. Näin muotti on valmis käytettäväksi (Muhonen, Heino ja Karjalainen 2017,5). Kuvassa 26, s.26 on esitetty kumimuotin vulkanointi vaiheelta.

KUVA 25. Kuvaleike Muotinteko prosessi, raportista kumimuotin vulkanointi ja vahapuu (Savonia-ammattikorkeakoulu, 2022).

KUVA 26. Ohra.

KUVA 27. Kanerva.

KUVA 28. Tervalepän käpy.

5 KUOHU-KORUMALLISTO

Tässä kappaleessa esittelen opinnäytetyöni viimeisestä vaiheesta. Korusarjasta, joka valikoitui kaikkien korukokeiluiden jälkeen. Mallisto muuttui täysin alkuideasta, sillä ison korumalliston tekemiseen ei olisi aikani riittänyt. Syntyi Kuohu, joka on koivun tuohenpalasta valettu. Kappaleen muoto muistutti minua aallosta, meren kuohusta. Tämä korusarja on suunnattu naisille. Sarja on näyttävä ja tuohen pinnan yksityiskohdat herättävät korujen pinnan eloon (kuva 35, s.31).

Asiakasprofiilissa olen yhdistellyt aikaisempia kolmea profiilia yhdeksi (kuva 31 s.28). Olen tässä myös jättänyt kokonaan pois jumalattaret, koska ajatus korusarjasta muuttui enkä halunnut enää pitää samaa teemaa kuin aikaisemmin. Olivia Korttila on moderni nainen. Hän rakastaa luontoa ja vihreitä arvoja, mutta kuitenkin pitää kauniista koruista sekä vaatteista. Kuohu-sarjan koruja Olivia voi pitää yksittäin näyttävänä yksityiskohtana juhlissa tai varastaa huomio koko sarjaa pitäessä. Koruja pitäessä hän tuntee luonnon lähellänsä ja saa voimaa sarjan tarinasta (kuva 33, s.29). Malliston tarina kertoo elämästä. Elämän ylä- ja alamäistä. Korusarjan nimi Kuohu, voidaan ajatella kertovan samaa tarinaa.

5.1 Valmis koru

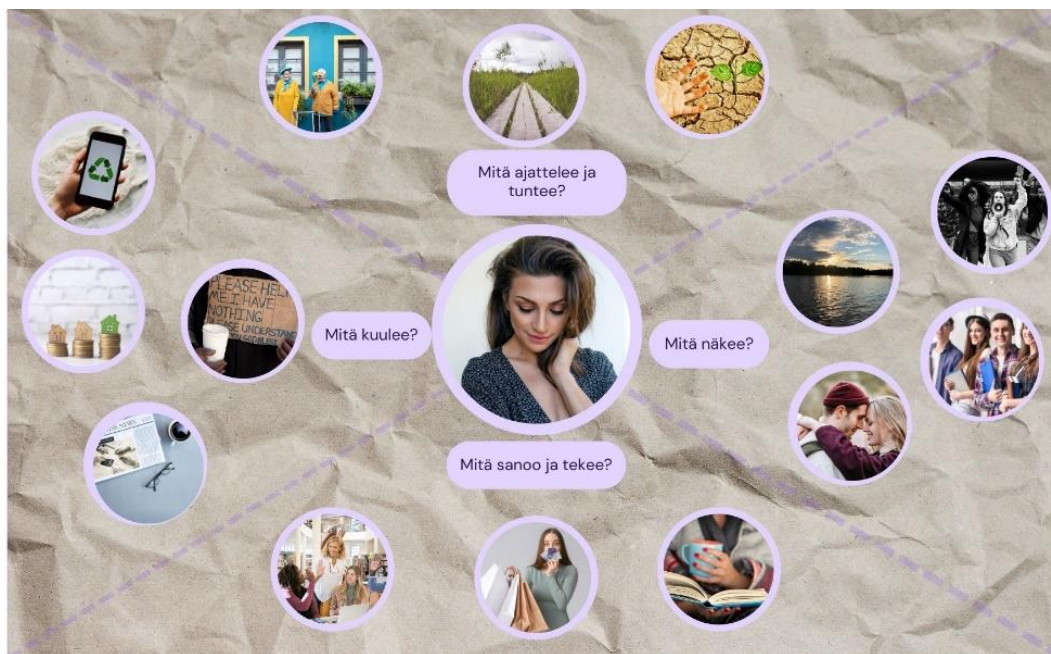
Valmis koru on muotokieleltään ajaton. Korusarjan koruja voi käyttää yksinään tai kaikkia yhdessä, jolloin yhdistelmä on näyttävä (kuva 36, s.32). Korun valmistuksessa on käytetty kokonaan jokaista lenkkiä ja korunosaa myöten sterling- hopeaa (925). Sterling-hopea sopii korujen valmistukseen ja sisältää 92,5 % hopeaa ja 7,5 % muuta metallia. Useasti tämä metalli on kupari (Wikipedia. 2023). Olen kierrättänyt aikaisempien valujen hopeaa tässä korussa. Kaulakorussa, jota voisi käädyksi kutsua on kaiken kaikkiaan 17 tuohenpalaa. Koru painaa noin 260 g. Sormuksessa on tukeva hopealanganasta tehty runko. Korvakorut näyttävät painavalle, mutta istuvat tukevasti korvalehtiin.

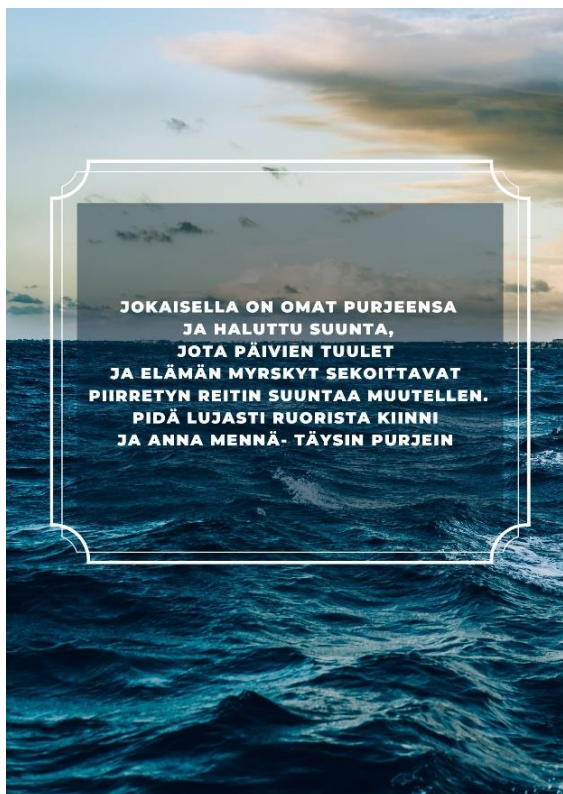
KUVA 29. Moodboard.

KUVA 30. Asiakasprofiili.

Empatia kartta

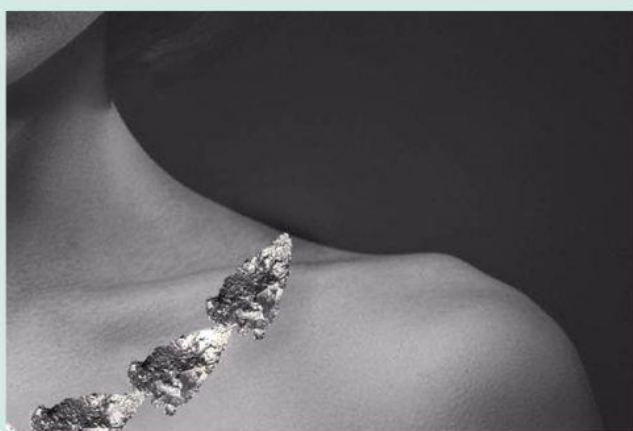

KUVA 31. Empatiakartta.

KUVA 32. Malliston tarina.

KORVAKORUT

KAULAKORU

SORMUS

KUVA 33. Korusarja Kuohu.

KUVA 34. Kuohu sarjan kuvitus kuva.

KUVA 35. Valmis Kuohu-sarjan kaulakoru.

KUVA 36. Valmis Kuohu-sarjan korvakorut.

6 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia luonnon materiaalien valautumista hopean alipainevalu-tekniikalla ja tarkastella valautuneita kappaleita sekä tehdä niistä korumallisto. Valuja tuli tehtyä useita, koska tarkoitus oli kerätä mahdollisimman paljon materiaalikokeiluja. Osa valuista epäonnistui kokonaan jo kipsintekovaiheessa, mutta onnistuneitakin valuja sain aikaiseksi ja opin tunnistamaan, mitä olin tehnyt väärin. Tutkimuksen tuloksena voin todeta, että kovat materiaaliltaan eli puiden oksat ja kävyt valautuvat hyvin ja kappaleen orgaaninen pinta säilyi tunnistettavana. Pehmeät kuten kukat, lehdet ja heinät valautuvat huonosti, jos ollenkaan. Kukat, lehdet ja heinät olivat liian ohutta materiaalia massaltaan, niin että ne paloivat uunissa liian nopeasti pois. Testauksessa käytin erilaisia lakkakokeiluja ja ne paransivat joidenkin kasvien valautumista. Kuten prosessivaiheessa kerrom kokeilin myös nestemäistä vahaa suojaavana materiaalina. Tätä testaamalla opin, että vaha on liian paksua ja tällöin kasvin orgaaninen pinta ei näy. Käpyjä valaessani kohtasin myös monenlaista sattumaa, mikä opetti minua. Lakalla suojasin alkukesän tervalepän käpyjä, jotka eivät olleet vielä auenneet. Lakka ei kuitenkaan auttanut säilyttämään kävyn muotoa, vaan käpy alkoi silti kuivumaan. Kehittämisehdotuksena tai testauksen seuraavana vaiheena voisi kokeilla erilaisia hartseja kovetukseen. Hartsissa voi kuitenkin olla haaste, miten säilyttää orgaaninen pinta.

Valusta syntyi paljon käyttökelpoisia kappaleita ja niistä valitsin koivun tuohipalan, jossa oli kaunis tekstuuri. Tämän palan jatkojalostin koruksi ja sitä myöten korumallistoksi. En halunnut lähteä tuohipalan muotoa muokkaamaan, vaan pidin sen sellaisenaan. Kokeilin kuitenkin mielenkiinnon vuoksi suoristaa palaa vahamallivaiheessa, kuumentamalla sitä. Kokeiluni perusteella vahakappaletta sain suoristettua, mutta pidin enemmän alkuperäisen mallin muodosta ja se toi kappaleeseen eloa.

Tässä työssä oli monta eri vaihetta ja opin monenlaisia asioita, joita en aikaisemmin osannut. Yksi tärkeistä asioista, jonka alussa jo itselleni asetin oli oppia tekemään kipsi ja valu itse. Tämän opin monien toistojen jälkeen. Kokonaan uusi asia oli minulle silikonimuotin tekeminen. Opettajan ohjauksella ja ohjeilla sain oppia myös tämän tekniikan. Tulevaisuuttani ajatella nämä opit olivat erittäin tärkeitä. Törmäsin myös valujen jälkeen moneen kysymykseen, joita jouduin pohtimaan, kuten kuinka puhdistan kipsin kaikista pienemmistäkin kohdista ja miten saan hopean kauniin kiillon hio-matta liikaa, ettei kasvin rakenne kärsi. Tein useita valuja myös sen takia, että opin itse syvemmin, kun toistan asiaa tarpeeksi monta kertaa. Tämän takia koen oppineeni paljon ja osaamiseni syveni työtä tehdessä. Pystyn hahmottamaan nyt paremmin ajankäytön ja miettimään miten tuottaa teollisesti piensarjaa.

Malliston suunnittelu oli mielenkiintoista ja lähdin aluksi suunnittelemaan liian isoa mallistoa innostuneena. Ohjaajien neuvoja kuunnelllessani rajasin mallistoa ja pienensin malliston yhteen asiakasprofiiliin. Mallistoa suunniteltaessa oli liian helppo miettiä kaikki liian isosti. Minulle haasteellista olikin rajaaminen. Käytin malliston suunnittelun pohjana malliston muotoilu -kursilla opittuja asioita kuten: trenditutkimusta, empatiakarttaa, moodboardia, mallistontarinaa ja asiakasprofiilia. Näiden edellä mainittujen menetelmien avulla mallisto ja sen potentiaalinen asiakas heräsi henkiin ja oli helpompi jatkaa suunnitteluprosessia. Tarinankerronnan avulla on helpompi hahmottaa, kenelle ja mitä

olen suunnittelemassa. Ilman asiakasta ja malliston suunnittelua tekisin vain pelkästään korun, ilman mitään syvempää merkitystä. Trenditutkimuksen avulla sain käsitteen mitkä trendit nousisivat pinnalle lähiaikoina ja tulevaisuudessa. Tämä helpotti minua suunnittelemaan jotain sellaista mikä olisi ajan hermoilla, mutta myös ajaton. Suunnitteluprosessissa opin, ettei se ole helppoa ja on hyvä käyttää aikaa suunnittelulle. Asiakasprofiilin kuvaa muutin pariin otteeseen, sillä ensimmäinen kuva jäi minua pitkään mietityttämään. Mielestäni ensimmäinen naishahmo kuvassa vaikutti liian nuorelle ja päädyin vaihtamaan kuvaan, johon on nyt tyytyväinen.

Valmiiseen koruun olen erittäin tyytyväinen ja se onnistui mielestäni hyvin. Alun perin olin korusta tehnyt vain kuvituskuvan miltä se mielestäni tulisi näyttää, koska uskoin ettei aikani riitä korun valmistukseen. Sisulla ja päättäväisyydellä olen tätä opinnäytetyötä tehnyt ja sainkin korun valmiiksi. Kaulakorun 17 tuohenpalaa on tehty useammalla valulla ja ylimääräisiä paloja minulla ei montaa ollut. Kaulakorun kohdalla pohdin paljon sen pituutta. Kokeilin sovituskruunun päällä mikä olisi sopiva pituus ja kysyin muilta opiskelijoilta ja opettajalta vahvistamaan omaa mielipidettäni. Sormuksen kohdalla myös tein useamman rungon, jota testailin sormukseen sopivaksi. Tykästyin kuitenkin hopealangasta tehtyyn runkoon. Monien kokeilujen ja testausten kautta koru sai sen nykyisen ulkonäön.

Teoriaosuudessa halusin itse painottaa hopean alipainevalutekniikkaa ja itse tekemiseen. Teoriaa löytyi jonkun verran, mutta suurin osa teoriasta käsitteli isojen valimoiden valuja. Tutustuin valmistuneiden opiskelijoiden töihin ja käytin niitä myös teoriaperustana. Malliston teko tässä työssä oli toissijainen ja siksi en käsitellyt sen teoriaa enempää.

Omaa unelmaa kohden olen parin viimeisen kuukauden aikana mennyt hurjaa vauhtia. Jouluna ostin korualan yrityksen ja tarkoitukseni on viedä sen brändiä eteenpäin. Opinnäytetyöni on siksi ollut tulevaisuudelleni tärkeä. Pääsen julkaisemaan Kuohu-korusarjan oman merkkini alla. Olen myös työstänyt omaa pajaa ja valmistan siellä jatkossa Bu.kén vanhoja ja uusia koruja.

LÄHTEET

FiloJori. Induktiivinen logiikka Video. YouTube-videopalvelu, julkaistu 23.04.2020. <https://www.youtube.com/watch?v=he9fyXQAOos>. Viitattu 21.01.2023.

Eeva Maria Leino, Tytti Leiwo 2021. Paluu Jumalattaren luontoon. Helsinki. Viisas elämä Oy

Helena Pahlman, Lars Pahlman, Tuula Poutasuo, Päivi Rautiainen, Ulla Tillander-Godenhiel, Esko Timonen 2016. Suomalainen koru. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Johdanto. Mitä valminen on? Verkkajulkaisu. https://www.valuatlas.fi/wp-content/uploads/2021/12/vtp_johd_johdanto.pdf. Viitattu 10.01.2023.

Kirsi Ranin 2007, Korun näkijät- korun tekijät. Kalevalakoru 70 vuotta

Kanava.to 2022. Mikä on asiakasprofiili? Video. YouTube-videopalvelu, julkaistu 25.04.2022. <https://www.youtube.com/watch?v=GADAYemduE0>. Viitattu 02.01.2023.

Lunartic. Verkkajulkaisu. <https://www.lunartic.fi/kauppa/sormukset/kaarna/>. Viitattu 14.01.2023

Luontoon. Terveyttä ja hyvinvointia luonnosta. Verkkajulkaisu. <https://www.luontoon.fi/terveyttaja-hyvinvointialuonnosta>. Viitattu 13.01.2023

Luonto inspiraation lähteenä. Mustikkago. verkkajulkaisu. <http://mustikkago.fi/luonto-inspiraation-lahteen/>. Viitattu 13.01.2023

Muhonen, Heino ja Karjalainen. Savonia ammattikorkeakoulu. Muotinteko prosessi, raportista kumi-muotin vulkanointi ja vahapuu 2022. Pdf-tiedosto. Julkaistu. <http://webd.savonia.fi/home/kanylri/Valmistettavuus/VALMISraportti.pdf>. Viitattu 10.01.2023.

Passiripatti 2021. Asiakasprofiili. Verkkajulkaisu. <https://passiripatti.fi/pr-book/asiakasprofiili/>. Viitattu 02.01.2023

Tarina Siljas Design. Verkkajulkaisu. <https://siljasdesign.com/tarina/>. Viitattu 14.01.2023

WGSN 2022. Muotiennuste 2023–2024. Verkkajulkaisu. [https://www.wgsn.com/fashion/feed?filters={%22hashtags%22:\[%22hoops%22\]}](https://www.wgsn.com/fashion/feed?filters={%22hashtags%22:[%22hoops%22]}). Viitattu 5.10.2022

WGSN 2022. Muotiennuste 2023–2024. Verkkajulkaisu. [https://www.wgsn.com/fashion/feed?filters={%22hashtags%22:\[%22statementearrings%22\]}](https://www.wgsn.com/fashion/feed?filters={%22hashtags%22:[%22statementearrings%22]}). Viitattu 5.10.2022

WGSN 2022. Muotiennuste 2023–2024. Verkkajulkaisu. <https://www.wgsn.com/fashion/article/94323>. Viitattu 5.10.2022

WGSN 2022. Muotiennuste 2023–2024. Verkkajulkaisu. <https://www.wgsn.com/fashion/article/93811#page6>. Viitattu 5.10.2022

Wikipedia. Verkkajulkaisu. <https://fi.wikipedia.org/wiki/Sterling-hopea>. Viitattu 28.01.2023

KUVALUETTELO

KUVA 1. Taulukko opinnäytetyön kulusta ja tavoitteista. Putkuri, Heini 2023.....	6
KUVA 2. Esimerkki Stament-korvakuista. WGSN 2022. Valokuva. https://www.wgsn.com/fashion/feed?filters= {%22hashtags%22: [%22statementearrings%22]} . Viitattu 5.10.2022	8
KUVA 4. Esimerkki korukivistä. WGSN 2022. Valokuva. https://trendfeed.wgsn.com/ima- ges/63065fe164e88900155bf7f2/userimage47637471-small.jpeg . Viitattu 5.10.2022.....	8
KUVA 5. Empatiakartta. Passiripatti 2021. Valokuva. https://passiripatti.fi/pr-book/empatiakartta/ . Viitattu 02.01.2023.....	9
KUVA 6. Malliston aikaisempi tarina. Putkuri, Heini 2023.....	10
KUVA 7. Ilmattaren empatiakartta. Putkuri, Heini 2023.....	11
KUVA 8. Raunin empatiakartta. Putkuri, Heini 2023	12
KUVA 9. Hongattaren empatiakartta. Putkuri, Heini 2023.....	13
KUVA 10. Siljas Design Rokama-korusarja. Siljas Design. Valokuva. https://siljasdesign.com/wp- content/uploads/2022/01/SiljasDesign_k288_web-100x100.jpg . Viitattu 14.01.2023	15
KUVA 11. kaarnasormus. Lunartic 2022. Valokuva. https://www.lunartic.fi/kauppa/sormukset/kaarna/ . Viitattu 14.01.2023.	16
KUVA 12. Alkukokeiluja, nappuja ja oksia. Putkuri, Heini 2022.	17
KUVA 13. Venelakan käyttö ja rakentamani kuivumisteline. Putkuri, Heini 2022.	18
KUVA 14. Lakattuja kappaleita. Putkuri, Heini 2022.	19
KUVA 15. Epäonnistuneita valukappaleita. Putkuri, Heini 2022..	20
KUVA 16. Kipsin teko. Putkuri, Heini 2023.....	21
KUVA 17. Kipsin teko. Putkuri, Heini 2023.....	21
KUVA 18. Valupuut. Putkuri, Heini 2023.....	22
KUVA 19. Kuvaleike valuprosessi, raportista kumimuotin vulkanointi ja vahapuu (Savonia ammattikorkeakoulu, 2022)	22
KUVA 20. Hopean valaminen (hopean sulatus). Putkuri, Heini 2023.....	23
KUVA 21. Hopean valaminen, muotin pois otto alipainekammiosta. Putkuri, Heini 2023	23
KUVA 22. Suoraan valusta tullut valupuu. Putkuri, Heini 2023.	24
KUVA 23. Kappaleiden irrottaminen valupuusta. Putkuri, Heini 2023.....	24
KUVA 24. Jälkityöstön jälkeisiä kappaleita, koivun tuohi. Putkuri, Heini 2023.....	25
KUVA 25. Jälkityöstön jälkeisiä kappaleita, Vehnä. Putkuri, Heini 2023.....	25
KUVA 26. Kuvaleike Muotinteko prosessi, raportista kumimuotin vulkanointi ja vahapuu (Savonia- ammattikorkeakoulu, 2022)	26
KUVA 27. Ohra. Putkuri, Heini 2023.	27

KUVA 28. Kanerva. Putkuri, Heini 2023.....	27
KUVA 29. Tervalepän käpy. Putkuri, Heini 2023.	27
KUVA 30. Moodboard. Putkuri, Heini 2023. KUVA 31. Asiakasprofiili. Putkuri, Heini 2023.....	29
KUVA 32. Empatiakartta. Putkuri, Heini 2023.	29
KUVA 33. Malliston tarina. Putkuri, Heini 2023.	30
KUVA 34. Korusarja Kuohu. Putkuri, Heini 2023.	31
KUVA 35. Kuohu sarjan kuvitus kuva. Putkuri, Heini 2023.	32
KUVA 36. Valmis Kuohu-sarjan kaulakoru. Putkuri, Heini 2023.	33
KUVA 37. Valmis Kuohu-sarjan korvakorut. Putkuri, Heini 2023.	33